RRZ
RADA PRE ROZPOČTOVÚ ZODPOVEDNOSŤ

Výročná správa Kancelárie Rrady pre rozpočtovú zodpovednosť

www.rozpoctovarada.sk

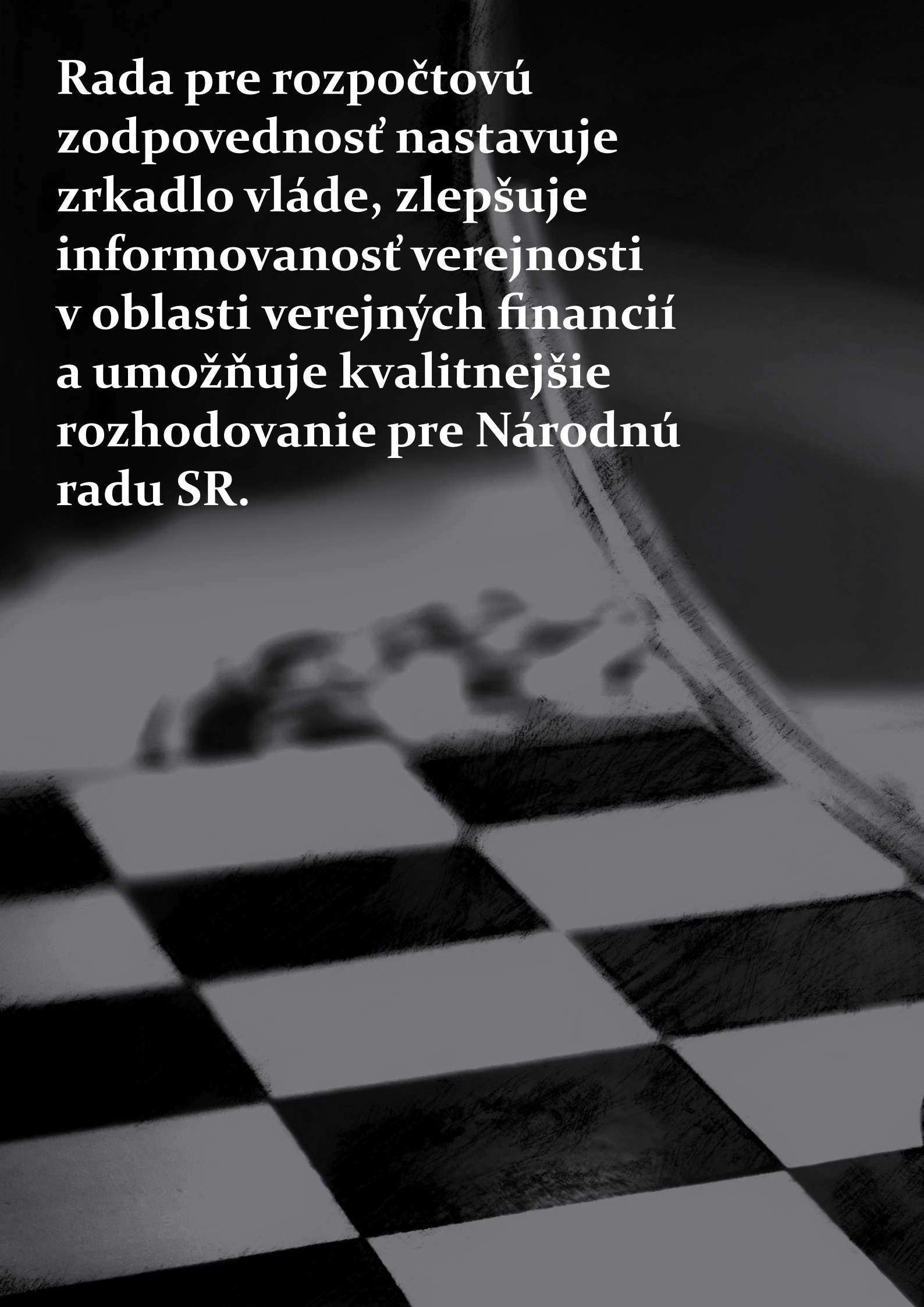

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť nastavuje zrkadlo vláde, zlepšuje informovanosť verejnosti v oblasti verejných financií a umožňuje kvalitnejšie rozhodovanie pre Národnú radu SR.

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (*2012)

(ďalej Rada alebo aj RRZ) je nezávislý orgán **monitorovania a hodnotenia vývoja hospodárenia Slovenskej republiky** a hodnotenia plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti.

Rada má troch členov, z toho jeden predseda, ktorý koná v mene Rady. Funkčné obdobie člena Rady je 7 rokov a je neobnoviteľné.

Rada poveruje úlohami Kanceláriu Rady.

3

členovia Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

(ďalej Kancelária alebo aj KRRZ) **vykonáva úlohy** spojené s odborným, organizačným, administratívnym, personálnym a technickým zabezpečením činnosti Rady pre rozpočtovú zodpovednosť.

Kancelária mala v r. 2017 15 zamestnancov, z toho 12 analytických pozícií.

Najvyšším predstaviteľom Kancelárie Rady je výkonný riaditeľ.

15

zamestnancov Kancelárie Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

Obsah

Príhovor predsedu **7**

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť

Poslanie Rady **9**

5 rokov Rady - rýchly pohľad **10**

Princípy fungovania Rady **12**

Čo Rada robí? **13**

Ako sa vyberajú členovia Rady? Ako Rada rokuje? **14**

Kto je Rada? **15**

Spolupráca na medzinárodnej úrovni **19**

Ďakujeme Panelu poradcov **20**

Rada v roku 2017 **23**

Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

Organizačná štruktúra **27**

Kto sme? **29**

Vzdelávame sa **30**

Spolupracujeme a publikujeme medzinárodne, pod záštitou Rady **31**

Spoločenská zodpovednosť **33**

Účtovná závierka k 31.12. 2017 **35**

Základné pojmy **47**

“Päť rokov je napriek všetkému pozitívnemu málo času na to, aby sme urobili všetko tak ako by sme chceli. Zároveň je to však dostatok času na to, aby sa preukázala dôležitosť tejto nezávislej inštitúcie.”

Príhovor predsedu

V roku 2017 uplynulo 5 rokov od vzniku Rady pre rozpočtovú zodpovednosť. Tento moment sme si pripomenuli malou slávnosťou s pozvanými hosťami. Zároveň sme príjemnú udalosť spojili s uvedením na slovenské podmienky unikátnej publikácie, ktorá vzišla z veľkej medzinárodnej konferencie „Rethinking Fiscal Policy after the Crisis" organizovanej RRZ v Bratislave v septembri 2015. Prezentovalo na nej svoje závery vyše tridsať prominentných odborníkov v oblasti verejných financií z celého sveta. Bolo príjemné zistiť, že RRZ vedela aktívne prispieť do tejto diskusie.

Transparentnosť hodnotenia je pre nezávislé fiškálne inštitúcie kľúčová. Rade sa podarilo hneď na začiatku svojej činnosti vytvoriť dobrú metodiku pre svoje hodnotiace správy a následne ich aj na vysokej úrovni prezentovať. Ide napríklad o každoročné správy o dlhodobej udržateľnosti či dodržiavaní pravidiel vyrovnaného rozpočtu. Okrem správ, ktoré pripravujeme na základe zákona sa snažíme publikovať aj analytické materiály, ktoré reagujú na aktuálne spoločenské témy a zvyšujú povedomie o verejných financiách.

Obzvlášť vnímam dôležitosť Rady, ak sú predmetom diskusie opatrenia, ktoré by mali vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií. Aktívne sme sa preto zapojili okrem iného do diskusie k možným úpravám ústavného limitu na dlh a poskytli relevantné argumenty, ktoré mohli byť zohľadnené pri rozhodovaní o zavedení tzv. investičnej výnimky.

V medzinárodnom meradle by som chcel vyzdvihnúť iniciovanie vzniku siete nezávislých fiškálnych inštitúcií EÚ (Network). Dnes je Network silným partnerom, ktorý nadviazal vzťahy aj s Európskou komisiou, Európskou fiškálnou radou a OECD. Cez Network dokážeme prezentovať názory na ďalší vývoj verejných financií a európskych či národných fiškálnych rámcov. Veľmi dôležitou súčasťou spolupráce je vzájomná výmena poznatkov, čo nám zlepšuje prístup k aktuálne najlepším metodologickým prístupom pre našu činnosť.

Päť rokov je napriek všetkému pozitívnemu málo času na to, aby sme urobili všetko tak ako by sme chceli. Zároveň je to však dostatok času na to, aby sa preukázala dôležitosť tejto nezávislej inštitúcie.

Ivan Šramko
Predseda Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť

Poslanie Rady

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť vznikla v roku 2012 ako nezávislý orgán monitorovania a hodnotenia vývoja hospodárenia Slovenskej republiky a hodnotenia plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti. Prostredníctvom profesionálnej práce a na základe najmodernejších analytických nástrojov nastavuje zrkadlo vláde, zlepšuje informovanosť verejnosti v oblasti verejných financií a umožňuje kvalitnejšie rozhodovanie pre národnú radu.

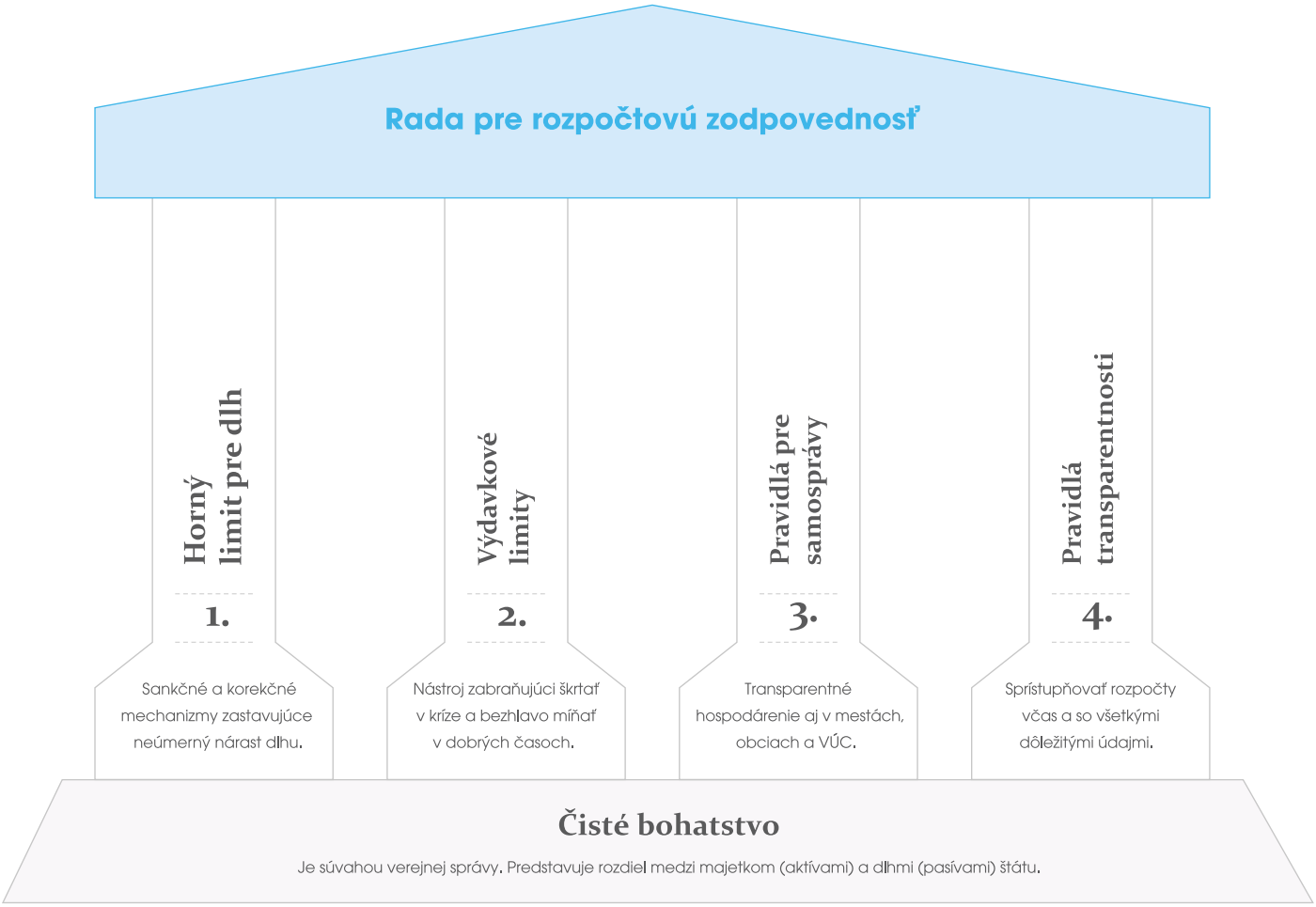

5 rokov Rady - rýchly pohľad

zo 147 prítomných poslancov bolo za vytvorenie RRZ

146

2012

Prví traja členovia RRZ sa po schválení parlamentom dňa 27.6.2012 ujali svojich funkcií (Ivan Šramko ako predseda, Ľudovít Ódor a Michal Horváth ako členovia), čím RRZ a KRRZ začína oficiálne fungovať.

Prijatím ponuky na spoluprácu od piatich renomovaných ekonómov sa sformoval Panel poradcov. Ku koncu roka eviduje KRRZ 9 zamestnancov.

2013

Prvé stretnutie Panelu poradcov v Bratislave v zložení George Kopits, Kevin Page, Philip Lane, Simon Wren-Lewis, Daniele Franco. Prvé neformálne stretnutie európskych fiškálnych inštitúcií v Bratislave a vedúca úloha RRZ pri koordinácii a posilnení spolupráce medzi novovznikajúcimi nezávislými fiškálnymi inštitúciami.

Počet analytických pozícii **KRRZ vzrástol na 11**

2014

O bezproblémové plnenie úloh sa teraz stará 14 zamestnancov.

Stretnutie nezávislých fiškálnych inštitúcií, ktorej cieľom bola dohoda o vytvorení jednotných pracovných štandardov a princípov v tých oblastiach legislatívy, v ktorých prevládali nejasnosti a priestor pre jej rozdielne interpretácie.

2009/2010

Vychádza diskusná štúdia NBS od autorov Ľudovíta Ódora a Michala Horvátha „**Dobrá rada nad zlato?**", v ktorej po prvýkrát zmieňujú potrebu novej fiškálnej inštitúcie.

Programové vyhlásenie nastupujúcej vlády obsahuje aj zámer predložiť ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti a vytvoriť nezávislú rozpočtovú radu.

2011

Poslanci schválili na návrh skupiny poslancov z koaličných aj opozičných strán ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti, na základe ktorého vzniká RRZ. Za prijatie hlasovalo 146 zo 147 prítomných poslancov.

2012

Vychádzajú prvé štyri dokumenty (Hodnotenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2013 - 2015, diskusná štúdia k vyhodnocovaniu dlhodobej udržateľnosti, stanovisko k novele zákona č. 461/2004 o sociálnom poistení, prvá Správa o dlhodobej udržateľnosti verejných financií).

2013

Rada na žiadosť predsedu NRSR vydáva odborné a analytické stanovisko k dôvodom nárastu hrubého dlhu do prvého sankčného pásma.

Na základe údajov z EUROSTATu dlh v roku 2012 prekročil 50% a teda vstupuje do prvého sankčného pásma.

50

2014

Rada uzatvára rok s ôsmimi komentármi, trinástimi blogmi, pričom texty začínajú obohacovať aj infografiky.

Správa o dlhodobej udržateľnosti verejných financií po prvýkrát prezentovala generačné účty a vplyv rastúceho dlhu na ekonomický rast. Stala sa tak jednou z najkomplexnejších správ o udržateľnosti publikovanými podobnými nezávislými inštitúciami.

Druhé stretnutie panelu poradcov RRZ sa uskutočnilo 3. októbra 2014 v Bratislave a preberali sa na ňom témy poslania fiškálnych rád v budúcnosti, posudzovanie fiškálnych rizík a ich komunikácia verejnosti, dlhodobá udržateľnosť verejných financií a modely DSGE.

2015

Guvernér Národnej banky Slovenska nominoval za členku rady prof. Ing. Anettu Čaplánovú Ph.D, ktorá nahradila Mgr. Michala Horvátha Ph.D, ktorému uplynul trojročný mandát.

RRZ organizuje medzinárodnú konferenciu „Rethinking Fiscal Policy after the Crisis", na ktorej prezentovalo svoje závery vyše tridsať prominentných odborníkov v oblasti verejných financií z celého sveta.

Po dvojročnej neformálnej koordinácii zoskupenia fiškálnych rád bol v Bratislave založený Network nezávislých fiškálnych inštitúcií EÚ. Člen rady Ľudovít Ódor bol menovaný za podpredsedu Networku nezávislých fiškálnych inštitúcií EÚ na funkčné obdobie dvoch rokov.

2016

RRZ v spolupráci s MMF, OECD a britským Office for Budget Responsiblity zorganizoval seminár o fiškálnych rizikách.

Na úrovni EÚ sa zriaďuje Európska fiškálna rada, pre ktorú je založený Network relevantným partnerom na diskusiu

2017

V ankete Transparency International Slovensko **získava RRZ označenie najfunkčnejší a najnezávislejší kontrolný orgán na Slovensku**

RRZ oslavuje 5 rokov fungovania

Predseda Rady na oslavách 5 rokov fungovania inštitúcie - júl 2017

0%

Dlh verejnej správy

Zo založenia Networku nezávislých fiškálnych inšitúcií z krajín EÚ - september 2015

Princípy fungovania Rady

I. Ľudia - odborníci, nie politici

Členovia Rady musia mať adekvátne vzdelanie, odborné vedomosti, skúsenosti, spôsobilosť na právne úkony, musia byť bezúhonnoní a politicky neangažovaní.

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť sa skladá z troch členov (predseda a dvaja členovia). Predsedu volí parlament takzvanou ústavnou väčšinou (trojpätinová väčšina hlasov) na návrh vlády. Jedného z členov volí národná rada nadpolovičnou väčšinou na návrh prezidenta, posledného taktiež nadpolovičnou väčšinou na návrh guvernéra NBS. Výstupy, správy, publikácie sa opierajú o prácu analytikov pôsobiacich v Kancelárii RRZ a poradného orgánu zloženého z medzinárodne uznávaných ekonómov (Panel poradcov).

II. Vylúčený konflikt záujmov

Člen Rady nemôže vykonávať inú činnosť, ktorá by mohla akokoľvek ovplyvniť jeho funkciu v RRZ. Nemôže byť poslancom parlamentu, zastupiteľstva, prezidentom, primátorom, ministrom, starostom, podnikateľom či zastávať akýkoľvek post v politickej strane. Tri roky po skončení funkcie v RRZ sa nemôže stať členom vlády. Za výkon funkcie prináleži členom rady odmena.

III. Financovanie nezávislé od vlády

Činnosť RRZ ako aj Kancelárie RRZ je financovaná z prostriedkov Národnej banky Slovenska tak, aby neexistovala priama väzba na vládou a parlamentom schvaľovaný rozpočet. Vláda ani minister financií tak nemôže jednoduchým spôsobom znefunčniť plnenie úloh cez neprimerané zníženie rozpočtu RRZ.

IV. Maximálna transparentnosť

Transparentnosť je pre nás kľúčová, preto spolu so všetkými našimi publikáciami zverejňujeme aj podkladové dáta a materiály, s ktorými sme pracovali. Ich súčasťou sú napríklad aj listy s otázkami na jednotlivé ministerstvá a ich odpovede.

Členovia Rady sa zúčastňujú na domácich aj zahraničných konferenciách, worshopoch, prednáškach a diskusiách

Čo Rada robí?

I. Analyzuje dlhodobú udržateľnosť verejných financií

Každoročne **vypracúva Správu o dlhodobej udržateľnosti verejných financií.** Poukazuje tak na možné problémy, ktoré by mohli viesť k nadmernému nárastu verejného dlhu pri súčasnom nastavení rozpočtových politík. Správa hľadá odpoveď na otázku, do akej miery sa prenášajú finančné bremená na budúce generácie.

II. Sleduje dodržiavanie pravidiel

Predkladá na rokovanie národnej rady Správu o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a pravidiel rozpočtovej transparentnosti. Táto správa by mala zodpovedať, či vláda rešpektuje vlastné pravidlá hospodárenia a či nedochádza k zahmlievaniu údajov alebo k znižovaniu transparentnosti.

Na základe novely zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy pribudla Rade od roku 2014 povinnosť **hodnotenia plnenia pravidla o vyrovnanom rozpočte** (vyplývajúce z implementácie fiškálneho kompaktu[2] do národnej legislatívy). Rada dvakrát ročne vyhodnocuje, či je potrebné uplatniť korekčný mechanizmus spojený s neplnením tohto pravidla, vrátane začiatku a ukončenia trvania výnimočných okolností, počas ktorých sa korekčný mechanizmus neuplatní.

III. Analyzuje riziká

Vykonávať **ďalšie činnosti súvisiace s monitorovaním a hodnotením vývoja hospodárenia vo verejných financiách.** Inak povedané informovať o možných rizikách spojených s rozpočtom a rozpočtovými cieľmi, predstavovať alternatívne scenáre alebo napríklad prichádzať s námetmi na zlepšenie metodológie pri kalkulácii rôznych ukazovateľov v oblasti verejných financií.

IV. Kvantifikuje vplyvy prijímaných opatrení

Rada môže z vlastného podnetu alebo na podnet poslaneckého klubu **vypracovať stanovisko k legislatívnym návrhom predkladaným na rokovanie národnej rady.** Stanoviská by mali skúmať najmä vplyvy na dlhodobú udržateľnosť verejných financií a dôsledky na rozpočet. Parlament tak môže mať k dispozícii názor nezávislej inštitúcie pri prijímaní zákonov.

[2] Hlava III medzivládnej Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v Hospodárskej a menovej únii.

Ako sa vyberajú členovia Rady?

Náležitosti k spôsobu výberu kandidátov a voľby členov rady, ako aj podmienky, ktoré musí člen rady spĺňať, sú zakotvené v ústavnom zákone. Podmienky kladené na členov rady pokrývajú vzdelanie, odborné vedomosti, skúsenosti, spôsobilosť na právne úkony, bezúhonnosť a politickú neangažovanosť. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť má troch členov.

• Predsedu rady volí a odvoláva Národná rada Slovenskej republiky trojpätinovou väčšinou hlasov poslancov na návrh vlády Slovenskej republiky.

• Jedného člena rady volí a odvoláva národná rada nadpolovičnou väčšinou hlasov prítomných poslancov na návrh prezidenta SR.

• Ďalšieho člena rady volí a odvoláva národná rada nadpolovičnou väčšinou hlasov prítomných poslancov na návrh guvernéra Národnej banky Slovenska.

Člen Rady má postavenie verejného činiteľa a jeho funkčné obdobie je sedemročné, neobnoviteľné. Aby sa celé obsadenie rady v budúcnosti neobmieňalo v rovnakom čase, ústavný zákon prechodným ustanovením definuje neštandardné dĺžky funkčných období jej prvého zloženia.

Anetta Čaplánová a Juraj Kotian, členovia Rady (2018)

Ako Rada rokuje?

Rokovania Rady pre rozpočtovú zodpovednosť sú neverejnými zasadnutiami členov Rady. Zasadnutia sú vedené predsedom Rady, v prípade jeho neprítomnosti túto úlohu preberá ním poverený člen.

Rada rozhoduje v jednotlivých bodoch konsenzom, teda stanoviskom, na ktorom sa zhodnú všetci prítomní členovia. Ak však konsenzus dosiahnutý nie je, prichádza na rad hlasovanie, kde každý z členov má jeden hlas a rozhoduje nadpolovičná väčšina.

Zaujímavosť: dotknutá inštitúcia má 48 hodín na kontrolu správnosti faktov pred tým, než budú materiály publikované Radou.

Ľudovít Ódor ukončil svoje pôsobenie v Rade 7. februára 2018

V mene Rady koná jej predseda Ivan Šramko

Kto je Rada?

Ivan Šramko

Predseda Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

1980-1990

V roku 1980 ukončil štúdium na Vysokej škole ekonomickej v Bratislave, na Fakulte riadenia a po skončení štúdia pracoval v rokoch 1981 až 1990 v Železničnom staviteľstve Bratislava a v akciovej spoločnosti AVEX, vo vedúcich funkciách finančných útvarov.

1992-1998

V rokoch 1992 až 1998 bol generálnym riaditeľom Istrobanky, a. s., a zároveň podpredsedom a neskôr predsedom jej predstavenstva.

1998-2002

V rokoch 1998 až 2002 bol členom vedenia Tatra banky, a. s., Bratislava a v rokoch 2000 – 2002 členom jej predstavenstva. Od 1999 do 2001 bol členom a od 2001 do januára 2002 predsedom dozornej rady Asociácie bánk Slovenskej republiky.

2002-2004

Od 11. 1. 2002 do 31. 12. 2004 zastával post viceguvernéra Národnej banky Slovenska a dňa 1. 1. 2005 bol vymenovaný do funkcie guvernéra NBS.

2010

Po ukončení pôsobenia v NBS v roku 2010 bol vymenovaný za veľvyslanca Slovenskej republiky pri OECD.

2012

Dátum vymenovania: 27.6.2012, na návrh skupiny poslancov; nový predseda bude navrhnutý vládou SR

Dátum skončenia funkčného obdobia: 26.6.2019, alebo do zvolenia nového (7 rokov, neobnoviteľné)

"Hlavným cieľom zákona o rozpočtovej zodpovednosti je dosiahnutie dlhodobej udržateľnosti verejných financií. S týmto cieľom zákon obsahuje viacero opatrení a nástrojov, ktoré by mali viesť k efektívnejšiemu a transparentnejšiemu riadeniu verejných financií. Keďže záväzné výdavkové limity, ktorých existenciu zákon predpokladá, neboli doteraz prijaté, limit na dlh je v súčasnosti najúčinnejším domácim fiškálnym pravidlom, ktoré vytvára tlak na zodpovedné hospodárenie vlády. Existencia a dodržiavanie tohto pravidla zvyšuje kredibilitu fiškálnej politiky, čo sa prejavuje v lepšom ratingovom hodnotení Slovenska a nižších nákladoch na financovanie dlhu. V tomto kontexte je dobré, že aj napriek prebiehajúcej diskusii v roku 2017 neboli prijaté zmeny v ústavnom zákone o rozpočtovej zodpovednosti, ktoré by viedli k uvoľneniu súčasných pravidiel na limit dlhu, napr. vo forme tzv. investičnej výnimky."

Vývoj dlhu Slovenskej republiky

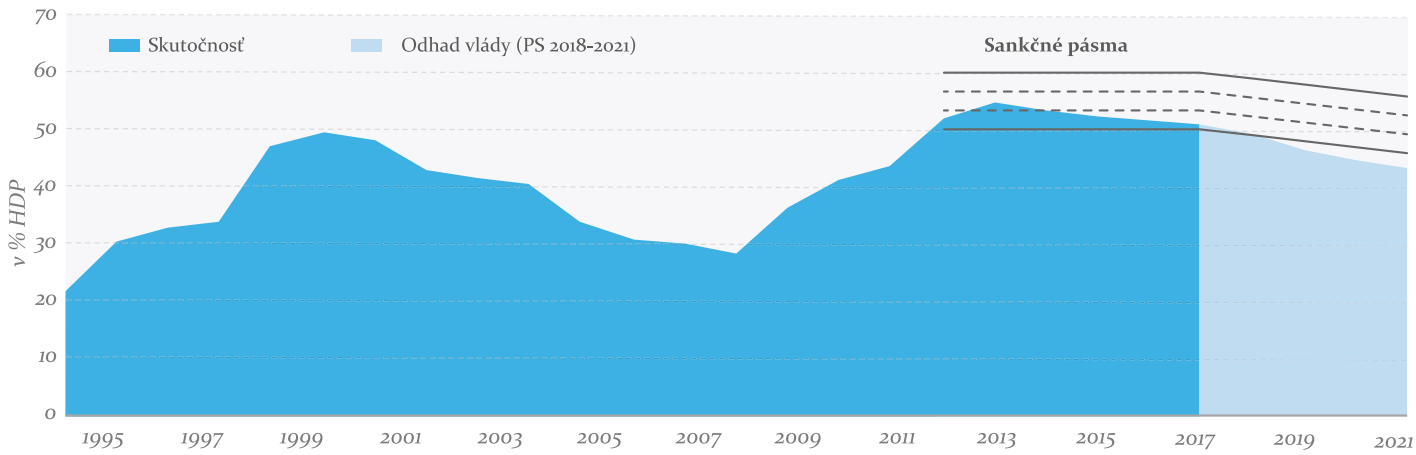

Ľudovít Ódor

Člen Rady pre rozpočtovú zodpovednosť do 7. februára 2018

2001-2003

Vyštudoval špecializáciu matematika-management na Matematicko- fyzikálnej fakulte Univerzity Komenského. Pracoval ako analytik finančných trhov v ČSOB a v rokoch 2001 až 2003 ako ekonóm v Slovenskej ratingovej agentúre.

2003-2005

Medzi rokmi 2003 a 2005 bol hlavným ekonómom a riaditeľom Inštitútu finančnej politiky na ministerstve financií. Potom pôsobil ako člen bankovej rady v Národnej banke Slovenska až do septembra 2010.

2010-2012

Následne bol poradcom premiérky a ministra financií v rokoch 2010 až 2012.

2012

Dátum vymenovania: 27.6.2012, na návrh skupiny poslancov; nový člen bude navrhnutý prezidentom SR

2015-2016

Od septembra 2015 bol podpredsedomNetworku nezávislých fiškálnych inštitúcií EÚ (EUIFIs) a od roku 2016 hosťujúcim profesorom na Stredoeurópskej univerzite v Budapešti (CEU). Ľ. Ódor je autorom mnohých publikácií doma aj v zahraničí a je spoluautorom viacerých reformných koncepcií vrátane ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti.

2018

Dátum skončenia funkčného obdobia: 7. februára 2018 (5 rokov, neobnoviteľné)

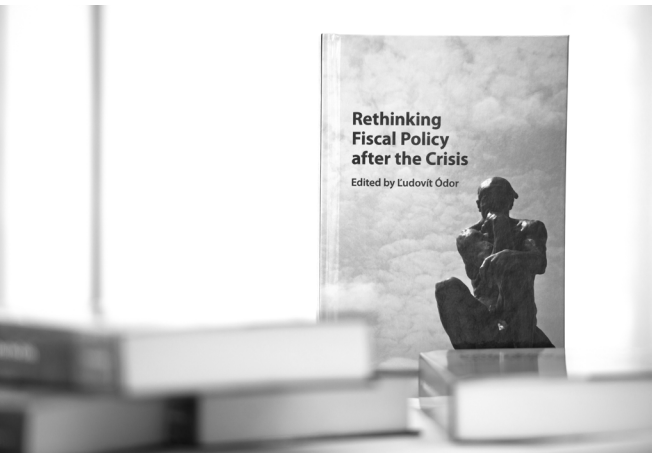

Knižná publikácia, ktorej editorom bol Ľudovít Ódor

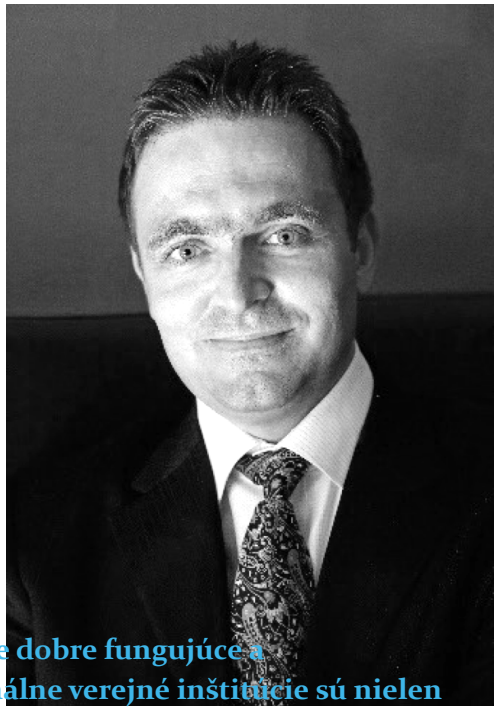

"Verím, že dobre fungujúce a profesionálne verejné inštitúcie sú nielen základným kameňom demokracie, ale aj katalyzátorom ekonomického úspechu krajín. Stál som pri zrode Rady pre rozpočtovú zodpovednosť a pri príležitosť jej piatych narodenín a skončenia môjho mandátu sa teším predovšetkým z piatich vecí:

- podarilo sa nám dať dohromady skupinu ľudí, ktorá funguje ako dobre namazaný stroj.

- pečiatku kvality na naše prístupy dáva Panel poradcov, zostavený zo špičkových svetových expertov.

- značka RRZ sa celkom úspešne udomácnila na domácej scéne, vnímajú nás politici, médiá aj odborná verejnosť.

- vytvorili sme Network európskych nezávislých fiškálnych inštitúcií a RRZ patrí do elity fiškálnych rád v Európe.

- RRZ sa v rámci svojich možností snaží osloviť aj širšiu verejnosť. Infografiky alebo napríklad kalkulačky, či blogy sú skromnými príspevkami do snahy o zvýšenie informovanosti verejnosti."

Anetta Čaplánová

Členka Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

1989

Prof. Ing. Anetta Čaplánová, PhD. ukončila vysokoškolské štúdium na Národohospodárskej fakulte Vysokej školy ekonomickej v roku 1989, počas štúdia absolvovala na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave tiež medziodborové štúdium žurnalistiky.

1989-1995

V rokoch 1991-1993 absolvovala na UK postgraduálne štúdium anglického jazyka. Od r. 1995 pôsobí ako vysokoškolská učiteľka. Počas doktorandského štúdia absolvovala dlhodobejšie študijné pobyty na univerzitách v Tilburgu a v Antverpách.

2003

V roku 2003 sa habilitovala za docentku v odbore Národné hospodárstvo, v roku 2012 bola prezidentom Slovenskej Republiky vymenovaná za profesorku v odbore Ekonomická teória.

2009-2015

V rokoch 2009-2015 bola prorektorkou Ekonomickej univerzity v Bratislave, najskôr pre manažovanie akademických projektov, potom pre vedu, výskum a doktorandské štúdium. Trvalo spolupracuje s univerzitami a výskumnými inštitúciami v zahraničí, na viacerých z nich absolvovala výskumné pobyty (napr. MMF, Medzinárodné centrum pre ekonomický výskum v Turíne, Univerzita Bath, Oklahomská štátna univerzita). Vo výskumnej činnosti sa venuje najmä ekonómii verejného sektora, novej inštitucionálnej ekonómii a teórii verejnej voľby.

2015

Začiatok funkčného obdobia: 3. júl 2015 (schválené NRSR dňa 2. júla 2015 na návrh guvernéra NBS doc. Ing. Jozefa Makúcha, PhD.)

Koniec funkčného obdobia: 2. júl 2022
(7 rokov bez možnosti obnovenia)

"Výdavkové limity sú dôležitým operatívnym nástrojom riadenia rozpočtu, pričom v čase silného ekonomického rastu vedú k rýchlejšiemu znižovaniu deficitu rozpočtu a naopak v čase ekonomického spomalenia alebo recesie vytvárajú priestor pre fiškálnu expanziu. Potrebu zavedenia záväzných výdavkových limitov zvýrazňuje aj hodnotenie pravidla o vyrovnanom rozpočte RRZ za rok 2017, kedy Rada konštatovala, že približovanie k strednodobému cieľu malo byť po zohľadnení neočakávaných príjmov a poklesu úrokových nákladov rýchlejšie, aby nenastala odchýlka od stanovenej trajektórie. Záväzné výdavkové limity v zmysle zákona o rozpočtovej zodpovednosti zatiaľ neboli zavedené, napriek tomu, že ich zavedenie predpokladá uvedený zákon."

Viac daní, ale menej ambiciózny cieľ v roku 2017

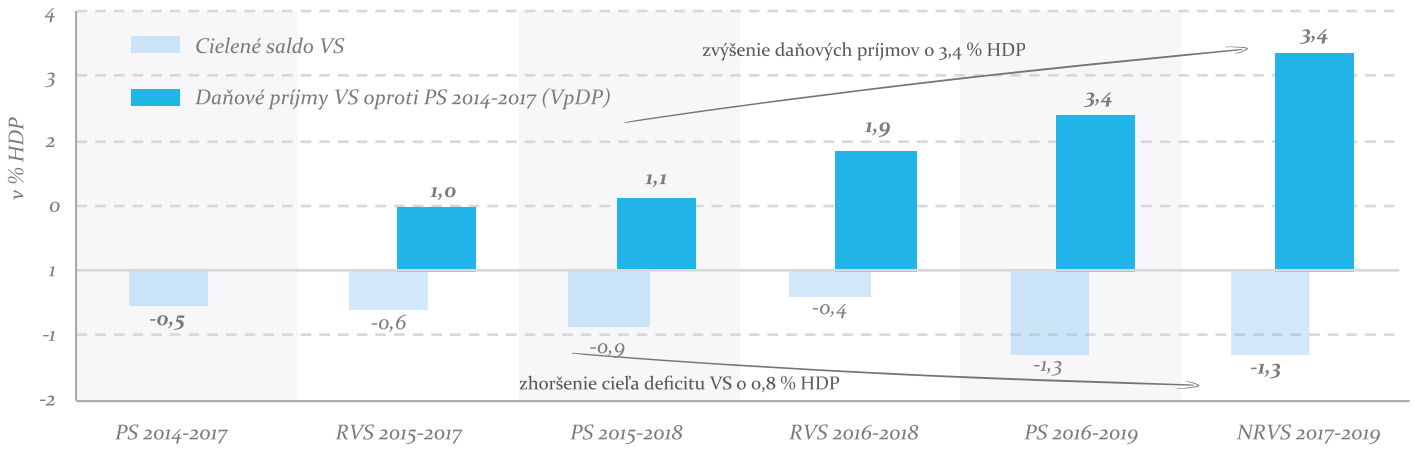

Juraj Kotian

Člen Rady pre rozpočtovú zodpovednosť
od 8. februára 2018

Mgr. Juraj Kotian vyštudoval odbor Ekonomická a finančná matematika na Matematicko-fyzikálnej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, ktoré ukončil v roku 1999.

2000

Od roku 2000 pôsobil v Slovenskej sporiteľni, najskôr ako analytik finančných trhov a neskôr ako vedúci oddelenia analýz trhov a hlavný ekonóm banky.

2004-2007

V roku 2007 prešiel do Viedne do Erste Group Bank, materskej banky skupiny, kde pôsobí ako ekonóm a vedúci makroekonomických a finančných analýz pre región strednej a východnej Európy. Kotian sa celý profesionálny život venoval makroekonomickým prognózam a prispieval k odbornej diskusii o ekonomickom smerovaní krajiny. V rokoch 2004-2007 bol členom výboru makroekonomických a daňových prognóz MF SR.

2012-2017

V rokoch 2012-2017 bol predsedom Klubu ekonomických analytikov na Slovensku a v roku 2017 sa stal členom poradného orgánu Hodnota za peniaze. Kotian je absolventom Marshall Memorial Fellowship programu v USA a absolvoval aj niekoľko vzdelávacích modulov na IESE, University of Navarra v Barcelone a Ashrigde Business School vo Veľkej Británii. Je ženatý a má štyri deti.

2018

Začiatok funkčného obdobia: 8. február 2018 (schválené NRSR dňa 7. februára 2018 na návrh prezidenta SR Andreja Kisku)

Koniec funkčného obdobia: 7. február 2025
(7 rokov bez možnosti obnovenia)

„Dlhodobá udržateľnosť musí byť základným pravidlom pri spravovaní verejných financií. Veľkou výzvou je na Slovensku už prebiehajúce starnutie populácie a s tým súvisiaci nárast výdavkov na dôchodkový a zdravotný systém počas najbližších desaťročí. Je preto dobré, že od roku 2011 došlo vďaka znižovaniu deficitu a zmenám v dôchodkovom systéme k výraznému zlepšeniu dlhodobej udržateľnosti. V ostatných dvoch rokoch sa však úsilie vlády zastavilo, keď nevyužila priaznivé ekonomické podmienky na dosiahnutie dlhodobej udržateľnosti verejných financií.“

Zdroj: RRZ, Správa o dlhodobej udržateľnosti verejných financií, apríl 2018

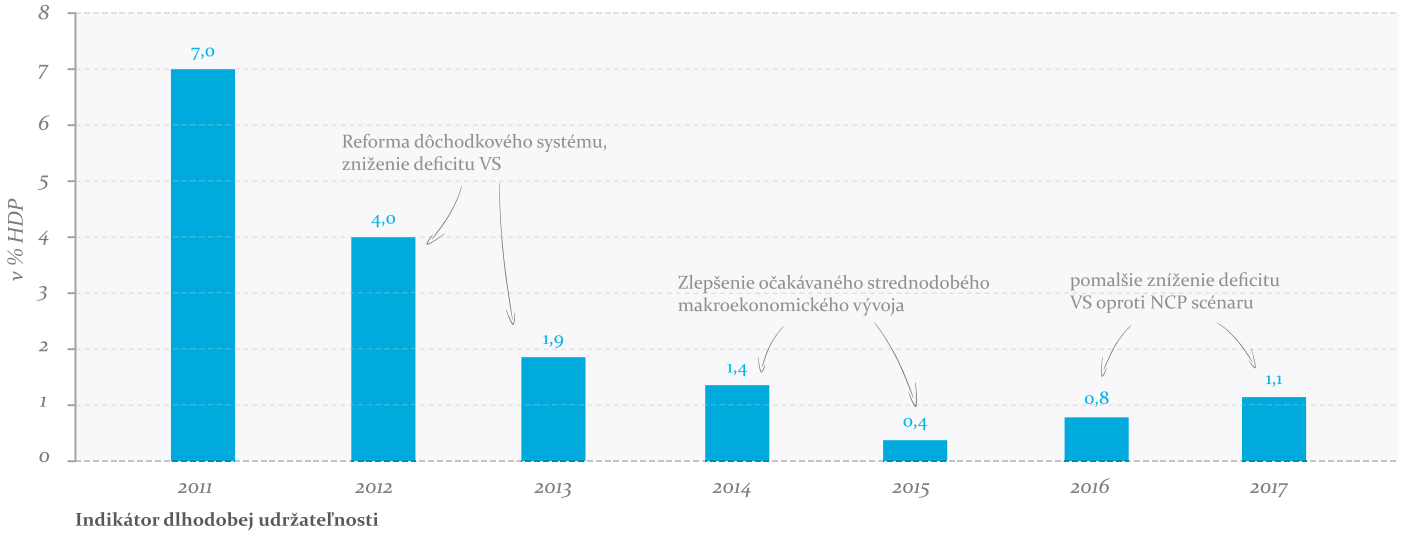

Indikátor dlhodobej udržateľnosti

Spolupráca na medzinárodnej úrovni

Najdôležitejšia platforma, ktorá sa snaží koordinovať a zlepšovať implementáciu európskeho fiškálneho rámca, predstavuje **EU Network of Independent Fiscal Institutions** (EU IFIs Network). Network bol oficiálne založený v septembri 2015 v Bratislave na svojom treťom neformálnom stretnutí nezávislých fiškálnych inštitúcií z krajín Európskej únie.

Michal Horváth, stály tajomník EU IFIs a bývalý člen Rady pre rozpočtovú zodpovednosť. V roku 2017 sa uskutočnili dve oficiálne stretnutia členov EU IFIs – v júni v Bruseli a v novembri v Madride.

Ďalšie organizácie, s ktorými rozvíjame svoje vzťahy a pomáhajú pri zlepšovaní fungovania, sú Európska fiškálna rada (EFB), EU Network of Independent Fiscal Institutions (EUNIFI), ktoré patrí pod Directorate-General for Economic and Financial Affairs (DG ECFIN) Európskej komisie a združenie na úrovni krajín OECD Network of Parliamentary Budget Officials and Independent Fiscal Institutions (PBO).

Michal Horváth, Permanent secretary, Network of EU IFIs

Stretnutia členov EU IFIs v Madride

Ďakujeme Panelu poradcov

za dohľad nad kvalitou výstupov Rady, za prísne a prínosné externé hodnotenie postupov a metodológie práce, ktoré poskytujú pravidelne od r. 2012, ktoré vykonávajú bez nároku na honorár.

Panel poradcov vznikol kvôli postaveniu a úlohám RRZ, ktoré si vyžadujú vysokú odbornú úroveň výstupov. Panel tvoria poprední svetoví ekonómovia z oblasti makroekonómie a verejných financií. Ich úlohou je dohliadať na postupy a metodológie rady a v záujme zvyšovania kvality podrobiť výstupy RRZ externému hodnoteniu. Panel tvoria 3-5 odborníci.

Panel poradcov (Advisory Panel), zľava Kevin Page, George Kopits a Daniele Franco

Poradcovia

George Kopits

má dlhoročné skúsenosti s fiškálnymi a monetárnymi analýzami. Svoju kariéru začal na americkom ministerstve financií (Treasury Department), neskôr pracoval takmer tridsať rokov pre Medzinárodný menový fond. Je spoluautorom kľúčových publikácií MMF v oblasti fiškálnej transparentnosti a fiškálnych pravidiel (napr. Kopitsovho-Symanského kritéria). Neskôr ho vymenovali za člena Rady pre menovú politiku v Maďarsku. V poslednom období sa angažuje predovšetkým v oblasti fiškálnych rád. Po pôsobení na čele Fiškálnej rady v Maďarsku prijal pozíciu člena rady v Portugalsku. Okrem verejných funkcií sa intenzívne venuje učeniu vo Woodrow Wilson International Center ako aj na Central European University v Budapešti.

Simon Wren-Lewis

je profesorom ekonómie na University of Oxford. Na začiatku kariéry pracoval pre britské ministerstvo financií. V roku 1981 prijal ponuku pracovať pre Národný inštitút ekonomického a sociálneho výskumu (NIESR), kde skonštruoval prvú verziu známeho modelu NIGEM. Neskôr bol profesorom na Strathclyde University ako aj na Exeter University. Má množstvo publikácií v prestížnych akademických časopisoch predovšetkým v oblasti modelovania menovej a fiškálnej politiky a v oblasti rovnovážnych výmenných kurzov. Je dlhoročným „fanúšikom" fiškálnych rád: jeho návrh z roku 2007 výrazne ovplyvnil vznik Office for Budget Responsibility vo Veľkej Británii. V súčasnosti je známy aj prostredníctvom svojho blogu Mainly Macro.

Daniele Franco

sa presunul na talianske ministerstvo financií, kde má zodpovednosť za rozpočtovú politiku a správnosť rozpočtových procesov (State Accountant General). Predtým pôsobil ako výkonný riaditeľ ekonomického výskumu a medzinárodných vzťahov v miestnej centrálnej banke, kde predtým pracoval ako šéf divízie verejných financií. Krátko pôsobil aj v Európskej komisii. Napísal knihy o verejných výdavkoch, sociálnom zabezpečení a fiškálnych pravidlách v Európe. Okrem toho má množstvo publikácií ohľadom rozpočtovej politiky, fiškálneho federalizmu, medzigeneračného účtovníctva, zdaňovania finančných aktív alebo príjmovej distribúcie. Je spoluautorom návrhu založenia fiškálnej rady v Taliansku.

Kevin Page

vyštudoval ekonómiu na Queen's University. Od roku 2008 do roku 2013 bol historicky prvým šéfom Parlamentného rozpočtového výboru (PBO) v Kanade. Dnes pôsobí ako vedúci výskumu na University of Ottawa. Má viac ako 27 rokov skúseností vo verejných inštitúciách v Kanade, najmä v oblasti ekonomických a fiškálnych analýz. Pôsobil v troch hlavných centrálnych inštitúciách: Finance Canada, Treasury Board Secretariat a Privy Council Office.

Rada v roku 2017

Január

5. január
RRZ v rebríčku efektívnosti fiškálnych rád na 6. mieste z 20. hodnotených.

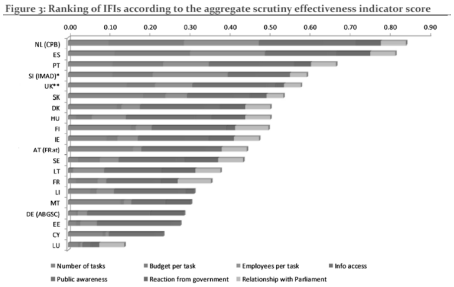

17. január
Riaditeľ KRRZ Viktor Novysedlák debatuje na Ekonomickej fakulte UMB v Banskej Bystrici o „dobrom dôchodkovom systéme".

Február

27. február
RRZ a iní slovenskí ekonómovia vyzývajú parlament aby neschválil investičnú výnimku.

Marec

3. marec
Viktor Novysedlák a Matúš Senaj diskutujú v Helsinkách o odhadoch štrukturálneho salda.

7. marec
Predseda RRZ Ivan Šramko na HN Clube v rámci diskusie informoval o záveroch analýzy o daňových licenciách. Veľký počet podnikov vplyvom zavedenia licencie zmenilo svoje správanie, čo ilustruje mieru "optimalizácie" základu dane z príjmov právnických osôb.

8. marec
Nový makrokomentár o „skromných súkromných investíciách".

18. marec
MONDRIAN V DAŇOVÝCH PRIZNANIACH
Zavedenie licencií sa stalo zaujímavým ekonomickým experimentom, ktorý ilustruje schopnosť niektorých firiem optimalizovať daň z príjmov. Prinášame aktualizáciu minuloročného komentára spolu s malým okienkom do sveta abstraktného umenia.

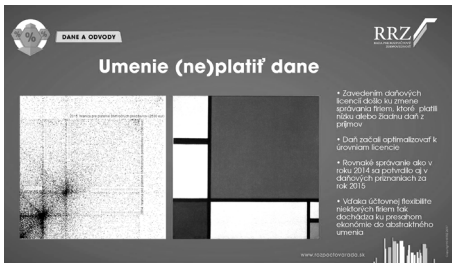

21. marec
RRZ vo svojom oficiálnom stanovisku jednoznačne odmieta tzv. investičnú výnimku. Po zohľadnení možných vplyvov tzv. investičnej výnimky, ako aj hlavného cieľa zákona o rozpočtovej zodpovednosti, ktorým je dosiahnutie dlhodobej udržateľnosti verejných financií, rada nepovažuje zavedenie investičnej výnimky za potrebné a vhodné.

Apríl

6. apríl
Ľudovít Ódor diskutuje na zasadnutí nezávislých fiškálnych inštitúcií v rámci OECD network v škótskom parlamente.

11. apríl
Vláda predstavila zámer prepočítavať dôchodky tzv. starodôchodcom. RRZ pripravila niekoľko grafov.

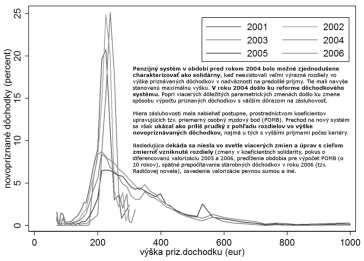

20. apríl
DLHOVÁ BRZDA ZNIŽUJE NÁKLADY DLHU
Zuzana Múčka analyzovala ako existencia dôveryhodného horného limitu na dlh (dlhová brzda) dokáže znížiť úrokové náklady (rizikové prirážky), ktoré štáty platia na svojich dlhopisoch. Zistili, že dlhová brzda mohla prispieť k nižším úrokovým nákladom o 20 až 30 bázických bodov (1 mld. EUR na desaťročnom horizonte).

25. apríl
V odbornom časopise NBS (BIATEC) publikovali článok o vývoji daňového zaťaženia domácností. V článku sa KRRZ venuje aj tichému zdaneniu, ku ktorému dochádza vtedy, keď mzdy rastú rýchlejšie ako odpočítateľné položky.

Graf 3 Efektívna daňová sadzba na úrovni domácností (v %)

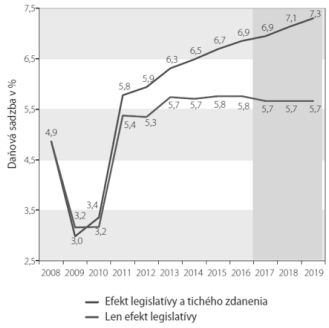

Graf 4 Daňový klin na úrovni domácností (v %)

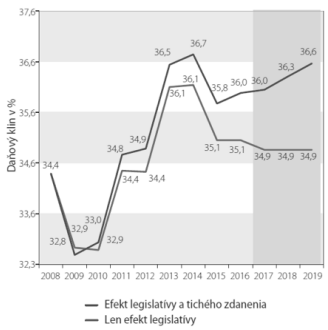

28. apríl
RRZ publikuje novú Správu o dlhodobej udržateľnosti verejných financií. Dlhodobá udržateľnosť verejných financií sa medziročne zlepšila a v roku 2016 sa dosiahol po prvýkrát stav dlhodobej udržateľnosti.

Máj

4. máj
Člen RRZ Ľ. Ódor a bývalý člen RRZ M.Horváth sú spoluautormi hodnotenia Európskej fiškálnej rady.

30. máj
Člen RRZ Ľ. Ódor je spoluautorom a editorom novej publikácie vydanej prestížnou Cambridge University Press. Svetoví ekonómovia sa v nej venujú najaktuálnejším poznatkom a poučeniam z oblasti fiškálnej politiky po hospodárskej kríze. Kniha vznikla na základe konferencie organizovanej RRZ v septembri 2015.

Jún

5.jún
RRZ publikuje Hodnotenie strednodobých rozpočtových cieľov na roky 2017 až 2020. V strednodobom horizonte by sa mali využiť priaznivé ekonomické podmienky, ako aj úspory z už prijatých opatrení v priebežnom dôchodkovom systéme na dosiahnutie rozpočtového prebytku vo výške 0,4 % HDP v roku 2020 a zníženie dlhu na úroveň 43,5 % HDP.

9. jún
Vo Sv. Jure sme sa zapojili do akcie Naše mesto.

21. jún
Na Trend Business Afternoon členovia RRZ diskutujú (nielen) s politikmi na tému budúcnosti dlhovej brzdy.

29. jún
Dôchodková kalkulačka! Na webe RRZ si ktokoľvek môže vypočítať svoj dôchodkový vek.

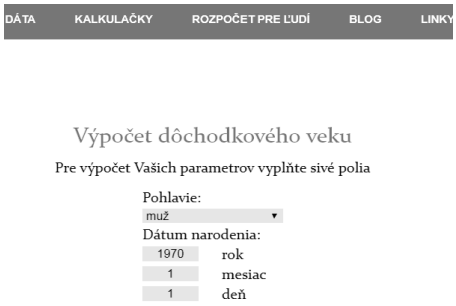

30. jún
Makroekonomický komentár venovaný vnímanej a očakávanej inflácii, ale aj novinkám zo Slovenska i zo sveta.

Júl

5. júl
RRZ oslavuje svoje piate narodeniny.

14. júl
ZVÝŠENÁ TEPLOTA
Ľudovít Ódor o prehrievaní ekonomiky: Zvýšenie teploty nad normálne hodnoty signalizujú tri oblasti: trh práce, finančný sektor a očakávania podnikov.

18. júl
HODNOTENIE PLNENIA PRAVIDLA O VYROVNANOM ROZPOČTE ZA ROK 2016. Celkové závery hodnotenia MF SR a RRZ sú totožné. Ani jedna inštitúcia neskonštatovala, že boli splnené podmienky na spustenie korekčného mechanizmu.

August

31. august
RRZ hodnotí aj plnenie pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a transparentnosti r. 2016. Keďže dlh je v sankčných pásmach ústavného zákona nepretržite od roku 2013, vláda každoročne predstavovala opatrenia na jeho zníženie v súlade so zákonom. Predstavené opatrenia však zatiaľ neviedli k jeho zníženiu mimo sankčných pásiem. Na pokles dlhu mali významný vplyv jednorazové opatrenia. Samotné saldo bez jednorazových vplyvov prispievalo k jeho nárastu, pričom vláda nevyužila dodatočné pozitívne vplyvy (najmä vyššie ako rozpočtované daňové príjmy) na zrýchlenie konsolidácie.

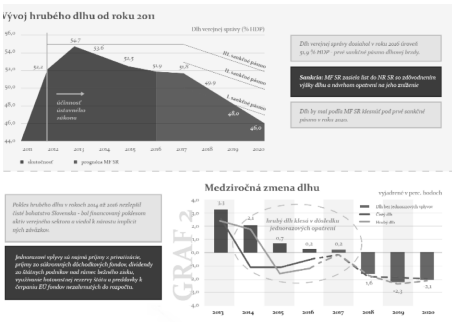

September

17. september
Členka RRZ Anetta Čaplánová vo svojom blogu píše o dôvodoch vzniku, úlohách a pozitívnom vplyve fiškálnych rád.

18. september
Vláda navrhuje od roku 2018 zaviesť dočasne minimálnu valorizáciu. Dôvodom má byť "nízka inflácia" a "akceptovateľnosť dôchodcovskou verejnosťou". KRRZ hovorí o „nominálnej ilúzii" je však podľa KRRZ nedostatočným argumentom na dodatočné výdavky v sume 1 mld. eur už do roku 2025, špeciálne v kontexte diskusie o uvoľnení dlhovej brzdy a chýbajúcej diskusie o alternatívnom použití týchto peňazí.

29. september
RRZ je partnerom výročnej konferencie Slovenskej ekonomickej spoločnosti, kde má aj svoj vlastný RRZ panel.

Október

4. október
Ministerstvo financií zverejňuje Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2018 až 2020. RRZ upozorňuje na jeho prvé „nášľapné míny".

5. október
Analytici KRRZ sa zúčastnili na konferencii slovenskej ekonomickej asociácie a odprezentovali odborné články:
• Norbert Švarda „The impact of fiscal drag on effective tax rates in Slovakia"
• Miroslav Kľučik „Checking the Pulse of the Economy"
• Zuzana Múčka „Sovereign default risk and debt limits: Case of Slovakia" a „Is the Maastricht debt limit safe enough for Slovakia? Endogenous fiscal limits and default risk premia"
• Matúš Senaj „The evaluation of fiscal consolidation strategies"
Zuzana Múčka zároveň získala cenu pre najlepšieho mladého ekonóma. Gratulujeme!

18. október
Vychádza blog Ľudovíta Ódora s názvom Pokazená platňa. "Niekedy si už pripadám ako papagáj alebo pokazená platňa, ktorá dokola opakuje tie isté tóny. Za posledné obdobie som totiž mnohokrát zdôraznil, že v dobrých časoch treba šetriť a vytvoriť si tak vankúš na nepríjemnosti, ktoré skôr či neskôr prídu. ... Musíme sa naučiť v dobrých časoch oveľa rozumnejšie hospodáriť ... rozumnejšie hospodáriť ... rozumnejšie hospodáriť."

31. október
POCHVALA RRZ
Účastníci seminára organizovaného Zastúpením EK a Transparency International „vyhodnotili ... za najfunkčnejší a najnezávislejší kontrolný orgán Radu pre rozpočtovú zodpovednosť, ktorá spĺňa viaceré vyššie spomínané požiadavky".

November

7. november
Druhé tohoročné stretnutie nezávislých fiškálnych rád, tentokrát v španielskom Madride.

15. november
Na tlačovej besede hodnotíme predložený Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2018 až 2020. Podľa RRZ vláda v návrhu rozpočtu v dostatočnej miere nevyužíva priaznivé ekonomické podmienky na zrýchlenie konsolidácie.

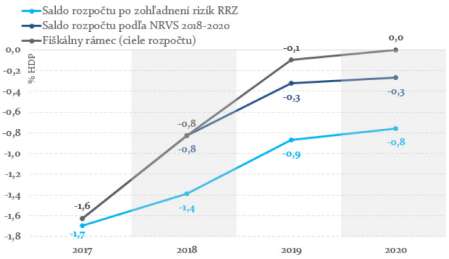

December

RRZ uzatvára rok a plánuje nový. Predseda Rady k rozpočtu na r. 2018:
"Žijeme dobré časy, čo vytvára podmienky, aby sme rýchlejšie konsolidovali."

"Naše zákony očakávaju, že ak je dlh v sankčných pásmach, tak by mala byť priorita ho dostať z týchto sankčných pásiem."

"Vyrovnaný rozpočet je dôležitý pre dosiahnutie dlhodobej udržateľnosti verejných financií."

2018

Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

Organizačná štruktúra

Organizačná štruktúra Kancelárie Rady pre rozpočtovú zodpovednosť vychádza z jej postavenia definovaného zákonom a štatútom. Kancelária môže definovať svoju štruktúru aj s ohľadom na ďalšie úlohy Rady a Kancelárie, ktoré jej môžu vyplývať z pôsobenia v medzinárodných organizáciách[1] a nevyhnutnej spolupráce s inštitúciami EÚ[2].

Najvyšším orgánom je Rada, v ktorej mene koná predseda Rady a ktorá poveruje úlohami Kanceláriu. Najvyšším predstaviteľom Kancelárie je výkonný riaditeľ.

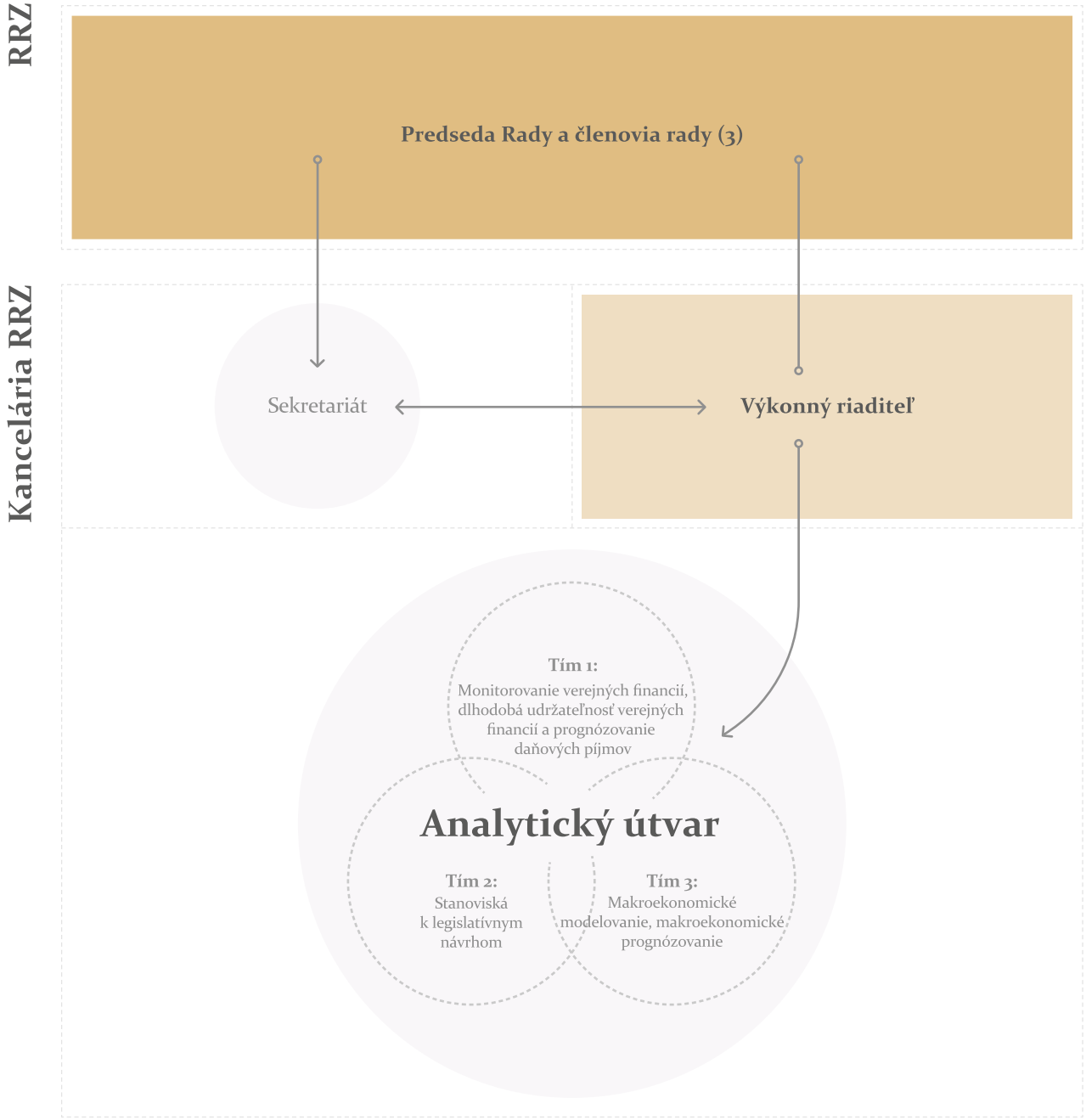

[1] Napr. Network nezávislých fiškálnych inštitúcií EÚ.

[2] Napr. pracovné skupiny EK, Rada EÚ, Európska fiškálna rada.

Viktor Novysedlák

Výkonný riaditeľ Kancelárie Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

1999-2004

Študoval na Ekonomickej univerzite v Bratislave na Národohospodárskej fakulte so zameraním na makroekonómiu, mikroekonómiu, verejné financie, bankovníctvo a štatistiku.

2003-2006

Od roku 2003 do roku 2006 pracoval na Inštitúte finančnej politiky Ministerstva financií SR ako analytik a zastupoval MFSR v pracovnej skupine EK venujúcej sa vplyvom starnutia populácie (EPC - Ageing Working Group).

2006-2012

V roku 2006 sa stal riaditeľom odboru daňových príjmov a fiškálnych analýz. Počas svojho pôsobenia zastupoval MF SR v pracovných skupinách Európskej komisie (Economic and Financial Committee - EFC alternates) a OECD (WP2 on Tax Policy and Tax Statistics).

2012

Od októbra 2012 je výkonným riaditeľom Kancelárie Rady pre rozpočtovú zodpovednosť.

Vo svojej kariére sa zameriaval na daňové politiky, rozpočtové analýzy, fiškálne pravidlá a dlhodobú udržateľnosť verejných financií s dôrazom na udržateľnosť dôchodkového systému na Slovensku.

Formát „Vedeli ste, že ...“

"Kancelária Rady je predovšetkým o zamestnancoch a ich schopnosti používať pri svojej práci tie najmodernejšie prístupy. Vyžaduje si to neustále investície v podobe špecifického vzdelávania šitého na plnenie aktuálnych úloh, ale aj ich aktívna participácia na odborných medzinárodných podujatiach a konferenciách. Chcel by som vyzdvihnúť najmä pokrok v oblasti mikrosimulačných modelov daňovo-dávkového systému, ktorý je vo viacerých aspektoch inšpiráciou aj pre iné európske krajiny. Rovnako ako odbornú prácu považujem za dôležité výsledky našej práce vhodným spôsobom komunikovať. Pre rok 2017 sme si dali záväzok posilniť našu komunikáciu cez sociálne siete, nielen čo sa týka počtu príspevkov, ale najmä štruktúrovaním obsahu do vizuálne atraktívnejšej podoby. Myslím, že sa nám to podarilo. Mohli ste tak napr. sledovať sériu zaujímavostí z rôznych oblastí pod formátom „Vedeli ste, že...“ alebo farebne odlíšené príspevky k hlavným materiálom Rady."

 # SIMTASK - simulačný model slovenského daňového a sociálneho systému

 # what_if - mikro-makro simulačný model dlhodobých efektov na ekonomiku

Kto sme?

Ku koncu roka 2017 nás bolo 15 zamestnancov. Sme teda malý, ale úzko špecializovaný tím. Baví nás práca s dátami a radi programujeme. Čísla bez správnej interpretácie však nie je možné použiť pre správne rozhodnutia, preto je pre nás podstatné poznať súvislosti. Sledujeme ekonomický vývoj Slovenska a kvantifikujeme dopady prijímaných opatrení na verejné financie, domácnosti a podnikateľské subjekty. Väčšina z nás má dlhoročné skúsenosti s týmto typom práce.

Priemerná mesačná mzda zamestnanca Kancelárie Rady pre rozpočtovú zodpovednosť v r. 2017 bola 2 708 EUR.

Priemerný počet zamestnancov Kancelárie Rady v prepočte na plný úväzok za roky 2012 - 2017:*

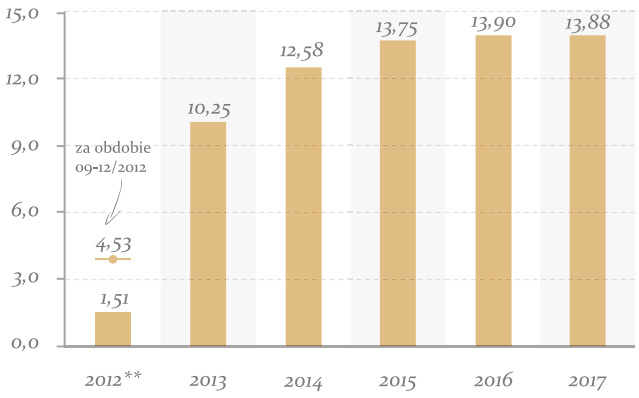

** ide o pracovné pomery, nezahŕňajú dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru*

*** prvý zamestnanec nastúpil 27.9.2012.*

Skúsenosti v obore

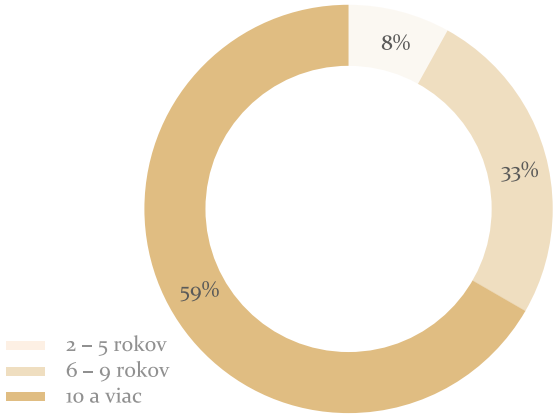

Zamestnanci Kancelárie Rady na oslavách 5 rokov existencie Rady

Vzdelávame sa

Lebo nám záleží na odbornosti a kvalite výstupov členov RRZ a zamestnancov KRRZ. Každoročne pripravujeme dôsledný rozvojový tréningový plán, ktorý je prispôsobený preferenciám jednotlivých členov tímov. V súlade s ním sa zamestnanci zúčastňujú na kurzoch, seminároch a ďalších podujatiach organizovaných vybranými vzdelávacími inštitúciami. Okrem toho je dôležitou súčasťou práce aj pravidelná publikačná a prednášková činnosť, a to na konferenciách a odborných podujatiach doma aj v zahraničí.

Sme zapojení aj do programu Špičkové vzdelávanie pre zamestnancov analytických útvarov financovaného z Európskeho sociálneho fondu (OP Efektívna verejná správa). Prostredníctvom neho sú financované krátkodobé vzdelávacie aktivity (približne 1 týždeň) spĺňajúce náročné výberové kritériá na zvyšovanie kvality ľudských zdrojov a posilnenie analytických kapacít.

Zamestnanci Kancelárie Rady prednášajú na konferencii SEAM (Slovak Economic Assossiation Meeting) v Košiciach. Okrem iného aj ku konsolidačným scenárom.

Najvýznamnejšie absolvované vzdelávanie:

- CREI Macroeconomics Summer School: Sovereign Debt Crises (organizátor: CREI, Barcelona)
- CREI Macroeconomics Summer School: Government Inefficiency and Reform (org.: CREI, Barcelona)
- LSE Methods for Economists - Tools for Macroeconomists: The Essentials (org.: LSE, Londýn)
- LSE Methods for Economists - Tools for Macroeconomists: Advanced Tools (org.: LSE, Londýn)
- Introduction to impact assessment (org.: Institute for Fiscal Studies, Londýn)
- Evaluating Policy Interventions (org.: University of Geneva, Ženeva)
- Fiscal Sustainability
- Debt Sustainability Analysis (DSAx) – online (organizátor: Medzinárodný menový fond- MMF, Washington)
- Financial Market Analysis (FMAx) – online (org.: MMF, Washington)
- Macroeconomic Diagnostics (MDSx) – online (org.: MMF, Washington

Vybrané prednášky a prezentácie:

- Is the Maastricht debt limit safe enough for Slovakia? (Fiscal Limits and Default Risk Premia for Slovakia) (Staff Seminar Oestereichische Nationalbank, Viedeň)
- Fiscal policy matters – a new DSGE model for Slovakia (Research Conference on Macroeconomic Modelling and Model Comparison, Frankfurt nad Mohanom)
- The impact of fiscal drag on effective tax rates in Slovakia (6th World Congress of the International Microsimulation Association, Turín)
- The evaluation of fiscal consolidation strategies (6th World Congress of the International Microsimulation Association, Turín)
- Sovereign default risk and debt limits (Matlab konferencia, Bratislava)
- Checking the Pulse of the Economy (Slovak Economic Association Meeting 2018, Košice)

Spolupracujeme a publikujeme medzinárodne, pod záštitou Rady

správy, stanovíská, komentáre a makrokomentáre či diskusné štúdie.

- **Správy** – základný pilier našej činnosti. Povinnosť ich zostavenia je daná (ústavným) zákonom, pričom ide o:
  - Správa o dlhodobej udržateľnosti
  - Správa o dodržiavaní plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a pravidiel rozpočtovej transparentnosti,
  - Hodnotenia a stanoviská k rozpočtovým dokumentom a rozpočtovým pravidlám.
- **Stanoviská** – tými zaujímame postoj k legislatívnym návrhom predkladaným na rokovanie NR SR. Účelom je vyhodnotenie dopadov na rozpočet verejnej správy a dlhodobú udržateľnosť verejných financií. Vypracúvame ich buď na základe žiadosti poslaneckého klubu alebo z vlastnej iniciatívy.
- **Komentáre a makrokomentáre** – prinášajú pohľad na aktuálne dianie v ekonomike, ako aj aktuálne témy v spoločnosti.
- **Diskusné štúdie a working papers** – predstavujú podnet na odbornú diskusiu, návrh nových metodík a prelomových konceptov, ktoré poskytujú odbornej i laickej verejnosti iný pohľad na fiškálnu politiku.

18

Publikácii

V roku 2017 sme publikovali

Typ publikácie / Názov publikácie	Dátum zverejnenia
Správy podľa ústavného zákona	
Správa o dlhodobej udržateľnosti verejných financií (apríl 2017)	31.4.2017
Správa o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a pravidiel rozpočtovej transparentnosti (august 2017)	4.9.2017
Hodnotenie strednodobých rozpočtových cieľov na roky 2017 až 2020	5.6.2017
Hodnotenie Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2018 až 2020	15.11.2017
Správy podľa zákona o rozpočtových pravidlách (pravidlo o vyrovnanom rozpočte)	
Hodnotenie plnenia pravidla o vyrovnanom rozpočte za rok 2016	17.7.2017
Zhrnutie hodnotenia plnenia pravidla o vyrovnanom rozpočte za rok 2016	19.12.2017
Stanoviská	
Stanovisko RRZ k možným zmenám v zákone o rozpočtovej zodpovednosti	21.3.2017
Stanovisko Rady pre rozpočtovú zodpovednosť - poskytnutie informácií ohľadom stabilizačných mechanizmov	22.8.2017
Diskusné štúdie	
European Fiscal Compact in Action: Can Independent Fiscal Institutions Deliver Effective Oversight?	4.1.2017
Working papers	
Sovereign default risk and debt limits: Case of Slovakia	20.4.2017

Komentáre	
Umenie (ne)platiť dane	16.3.2017
Hospodárenie rozpočtu verejnej správy	11.5.2017
Nominálna ilúzia valorizácie dôchodkov	14.9.2017
Makroekonomické komentáre	
„Skromné súkromné investície"	8.3.2017
„V inflácii sa spotrebitelia vyznajú"	16.6.2017
Blogy	
Dividenda z brzdy	20.4.2017
Fiškálne rady zvyšujú kredibilitu fiškálnej politiky	18.9.2017
Pokazená platňa	18.10.2017

Dobrovoľnícka práca v Sv. Jure v rámci iniciatívy Naše mesto

Spoločenská zodpovednosť

záleží nám na udržateľnosti a blahobyte budúcich generácii nielen v oblasti verejných financií. Reagujeme aj na aktuálne trendy a iniciatívy, ktoré vznikajú na celoslovenskej či regionálnej úrovni. Podporujeme zamestnancov k aktívnemu zlepšovaniu svojho okolia.

V roku 2017 sa členovia RRZ a zamestnanci Kancelárie RRZ zapojili do iniciatívy Naše mesto, ktoré je najväčším podujatím firemného dobrovoľníctva na Slovensku.

Zapojili sme sa do iniciatívy Do práce na bicykli. Ide o národnú kampaň, ktorej cieľom je podpora bezmotorovej ekologickej dopravy a motivovanie samospráv na vytváranie vhodných podmienok pre ľudí, ktorí takýto druh dopravy využívajú.

Vzťahy v organizácii podporujeme aj prostredníctvom teambiuldingov, v r. 2017 dvoch. Zamerané boli na osobný rozvoj zamestnancov, utužovanie tímu a tzv. mäkké zručnosti.

Spoločný výlet do hôr počas tréningu tzv. mäkkých zručností v Tatrách

Teambuilding na Kolibe

Účtovná závierka

Účtovná závierka k 31.12.2017

Model financovania RRZ, resp. Kancelárie RRZ, je navrhnutý tak, aby vláda ani Ministerstvo financií SR nemali žiadny priamy vplyv na výšku rozpočtu Rady, organizačno-personálne zabezpečenie či obsah výstupov. Skladá sa zo štyroch fáz:

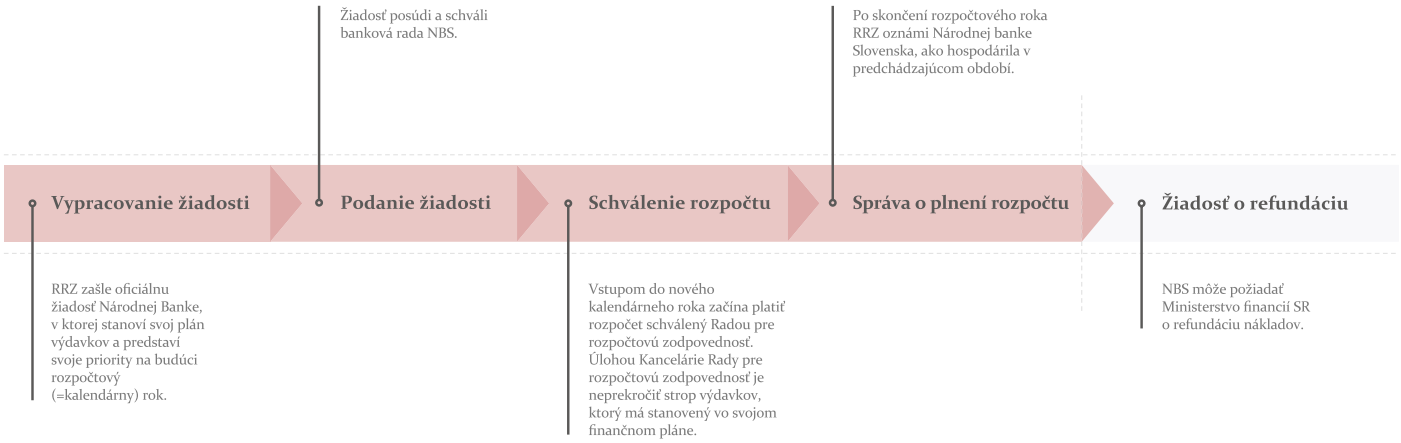

Vývoj výdavkov KRRZ (v eurách)

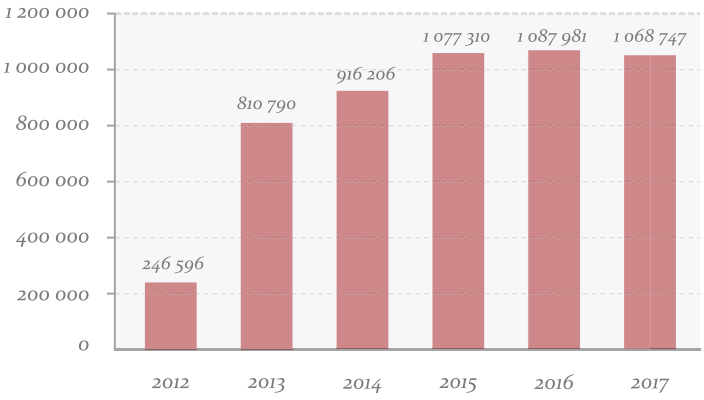

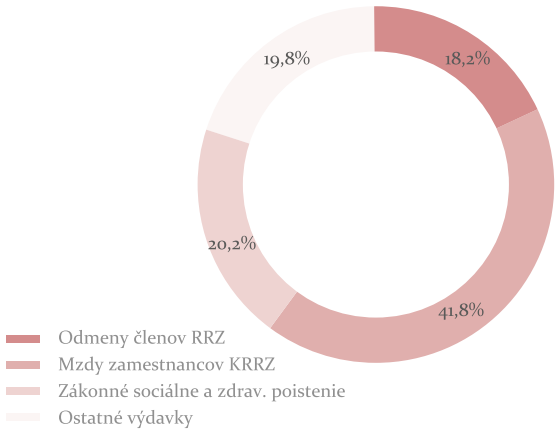

Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť vykázala za rok 2017 kladný hospodársky výsledok vo výške 182,33 EUR.

Hlavným zdrojom výnosov boli príspevky z rozpočtu NBS v zmysle čl. 3 ods. 8 zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti v celkovej výške 1 082 572,64.

Náklady boli tvorené troma hlavnými zložkami. Náklady na mzdy, zákonné sociálne náklady zamestnancov Kancelárie Rady pre rozpočtovú zodpovednosť a odmeny členom Rady dosiahli výšku 955 124 EUR. Administratívne náklady v sume 124 890 EUR pozostávali najmä z nákladov na cestovné, prenájom priestorov a s tým súvisiacimi službami, potrebou zabezpečenia bežných kancelárskych potrieb či reprezentačné. Odpisy v sume 1337 EUR sa tvorili najmä u dlhodobého nehmotného majetku (softvér Eviews a Matlab).

Výkaz ziskov a strát (eur)	31.12.2017	31.12.2016
Výnosy	**1 082 757,20**	**1 097 612,44**
Prijaté príspevky od NBS	1 082 572,64	1 097 612,44
Dotácie	0	30 081,46
Prijaté úroky	173,94	224,09
Kurzové zisky	10,62	36,41
Zmluvné pokuty a penále	4,99	4,99
Náklady	**1 082 575,64**	**1 097 352**
Spotreba materiálu	8 715,67	8 462,76
Spotreba energie	11 866,44	11 866,44
Opravy	45,60	161,80
Cestovné	21 306,60	46 381,53
Náklady na reprezentáciu	18 520,95	18 432,30
Ostatné služby	64 435,18	62 802,77
Mzdové náklady	693 733,99	682 450,24
Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	229 733,55	208 839,97
Zákonné sociálne náklady	31 656,07	42 891,21
Ostatné dane a poplatky	222,96	222,96
Zmluvné pokuty a penále	4,99	4,99
Kurzové straty	8,22	38,77
Iné ostatné náklady	949,24	674,56
Odpisy dlhodobého nehmotného majetku	1337	14 079,09
Výsledok hospodárenia pred zdanením	**217,56**	**303,05**
Daň z príjmov	35,26	42,55
Výsledok hospodárenia po zdanení	**182,33**	**260,50**

Aktíva	31.12.2017	31.12.2016
Neobežný majetok spolu	**668**	**2 005**
Dlhodobý nehmotný majetok	668	1 397
- softvér	668	1 397
Dlhodobý hmotný majetok	0	608
- samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí	0	608
Dlhodobý finančný majetok	0	0
Obežný majetok spolu	**270 506,96**	**305 698,42**
Zásoby	0	0
Dlhodobé pohľadávky	0	0
Krátkodobé pohľadávky	5 938, 19	6 636,87
Finančné účty	264 568,77	299 061,55
- pokladnica a ceniny	2 905,98	4 277,91
- bankové účty	261 662,79	294 783,64
Časové rozlíšenie	**1 741,63**	**1 103,79**
Náklady budúcich období	1 741,63	1 103,79
Majetok spolu	**272 916,59**	**308 807,21**

Pasíva	31.12.2017	31.12.2016
Vlastné zdroje krytia majetku spolu	**-12 519,44**	**-12 701,77**
Imanie a peňažné fondy	0	0
Fondy tvorené zo zisku	0	0
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	0	0
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	182,33	260,50
Cudzie zdroje spolu	**125 689,40**	**117 036,38**
Rezervy	28 699,10	27 808,53
- ostatné rezervy	0	0
Dlhodobé záväzky		
- záväzky zo sociálneho fondu		
- záväzky z nájmu		
Krátkodobé záväzky	79 682,32	71 744,90
- záväzky z obchodného styku	6 743,73	3 906,27
- záväzky voči zamestnancom	36 521,89	36 142,92
- zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnou poisťovňou	28 174,33	23 872,70
- daňové záväzky	8 242,37	7 823,01

Pasíva	31.12.2017	31.12.2016
Bankové výpomoci a pôžičky	15 091,24	15 641,37
Časové rozlíšenie	**159 746,63**	**204 472,60**
Vlastné zdroje a cudzie zdroje spolu	**272 916,59**	**308 807,21**

Poznámky k účtovnej závierke za rok končiaci sa 31. decembra 2016

Čl. I
Všeobecné informácie

1. Vznik spoločnosti

Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť vznikla ústavným zákonom č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti dňa 1.3.2012 podľa čl. 3 a čl. 14 (de facto však voľbou rady v NR SR dňa 27.6.2012). Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť je právnická osoba, má právnu formu neziskovej organizácie a jej vlastníctvo je štátne.

2. Informácie o členoch štatutárnych orgánov iných orgánov:

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť	
Ing. Ivan Šramko	predseda Rady pre rozpočtovú zodpovednosť
Mgr. Ľudovít Ódor	člen Rady pre rozpočtovú zodpovednosť
Prof. Ing. Anetta Čaplánová PhD.	členka Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť (štatutárny orgán)	
Ing. Viktor Novysedlák	výkonný riaditeľ Kancelárie Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

3. Hlavnými činnosťami spoločnosti sú:

Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť zabezpečuje správu organizačných, administratívnych, personálnych, odborných a technických činnosti Rady pre rozpočtovú zodpovednosť. Kancelárie Rady pre rozpočtovú zodpovednosť nie je zriadená na účel podnikania. Kancelária Rady je zapísaná do registra organizácií vedeného Štatistickým úradom Slovenskej republiky; Kancelária Rady sa nezapisuje do obchodného registra.

4. Počet zamestnancov

Priemerný počet zamestnancov za bežné účtovné obdobie bol na úrovni 13,55 zamestnanca (13,55 v roku 2016), z toho 1,0 vedúcich zamestnancov (1,0 v roku 2016).

5. Informácia o organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky

Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť nemá vo svojej pôsobnosti iné účtovné jednotky.

Čl. II.
Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach

1. Východiská pre zostavenie účtovnej závierky

Účtovná závierka bola zostavená za predpokladu, že spoločnosť bude nepretržite pokračovať vo svojej činnosti.

2. Zmeny účtovných zásad

Účtovná jednotka nemenila v priebehu účtovného obdobia účtovné zásady ani metódy.

3. Spôsob oceňovania jednotlivých položiek majetku a záväzkov:

a) dlhodobý nehmotný majetok:
-obstaraný kúpou sa oceňuje obstarávacou cenou, ktorá zahŕňa cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním (clo, prepravu)
- dlhodobý nehmotný majetok, ktorého obstarávacia cena je 1 700 EUR a nižšia, sa odpisuje jednorazovo pri uvedení do používania

b) dlhodobý hmotný majetok obstaraný kúpou
- obstaraný kúpou sa oceňuje obstarávacou cenou, ktorá zahŕňa cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním (clo, prepravu)
- dlhodobý hmotný majetok, ktorého obstarávacia cena je 1 700 EUR a nižšia, sa odpisuje jednorazovo pri uvedení do používania.

c) krátkodobý finančný majetok peňažné prostriedky a ceniny sa oceňujú ich menovitou hodnotou. Zníženie ich hodnoty sa vyjadruje opravnou položkou.

d) časové rozlíšenie na strane aktív, náklady budúcich období, sa vykazujú vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

V prvom roku odpisovania hmotného majetku sa uplatní len pomerná časť z ročného odpisu v závislosti od počtu mesiacov, počnúc mesiacom jeho zaradenia do užívania do konca tohto zdaňovacieho obdobia.

Druh majetku	Doba odpisovania	Sadzba odpisov	Odpisová metóda
Dlhodobý nehmotný majetok - softvér	4 roky	25 %	rovnomerné odpisovanie
Dlhodobý hmotný majetok - Stroje, prístroje a zariadenia	4 roky	25 %	rovnomerné odpisovanie

Čl. III
Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje v súvahe

1. Údaje o dlhodobom nehmotnom majetku a dlhodobom hmotnom majetku za bežné účtovné obdobie, a to:

a) Dlhodobý nehmotný majetok

Spoločnosť neobstarala v roku 2017 dlhodobý nehmotný majetok. Spolu zostatková cena DNM po ročných oprávkach v roku 2017 vo výške 729,- EUR k 31. decembru 2017 je 59 008,- EUR.

	Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti	Softvér	Oceniteľné práva	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok	Spolu
Prvotné ocenenie - stav na začiatku bežného účtovného obdobia		59 676					59 676
prírastky							
úbytky							
presuny							
Stav na konci bežného účtovného obdobia		59 676					59 676
Oprávky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia		58 279					58 279
prírastky		729					729
úbytky							
Stav na konci bežného účtovného obdobia		59 008					59 008
Opravné položky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia							
prírastky							
úbytky							
Stav na konci bežného účtovného obdobia							
Zostatková hodnota							
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia		1 397					1 397
Stav na konci bežného účtovného obdobia		668					668

b) Dlhodobý hmotný majetok (DHM)

Spoločnosť neobstarala v roku 2016 odpisovaný DHM. Zostatková cena DHM po ročných oprávkach vo výške 608,- EUR k 31. decembru 2016 je 12 292,- EUR.

	Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí	Dopravné prostriedky	Drobný a ostatný dlhodobý hmotný majetok	Obstaranie dlhodobého hmotného majetoku	Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok	Spolu
Prvotné ocenenie - stav na začiatku bežného účtovného obdobia		12 292				12 292
prírastky						
úbytky						
presuny						
Stav na konci bežného účtovného obdobia		12 292				12 292
Oprávky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia		11 684				11 684
prírastky		608				608
úbytky						
Stav na konci bežného účtovného obdobia		0				0
Opravné položky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia						
prírastky						
úbytky						
Stav na konci bežného účtovného obdobia						
Zostatková hodnota						
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia		608				608
Stav na konci bežného účtovného obdobia		0				0

c) Krátkodobý finančného majetok

V položke krátkodobý finančný majetok - Ceniny sú stravné lístky v hodnote 2906,- EUR.

Krátkodobý finančný majetok	Stav na konci bežného účtovného obdobia	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Pokladnica	0	0
Ceniny	2 906	4278
Bežné bankové účty	261 663	294 474
Bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok		
Peniaze na ceste	310	310
Spolu	264 569	299 062

2. Prehľad významných položiek časového rozlíšenia nákladov budúcich období a výdavkov budúcich období.

Opis položky časového rozlíšenia	č. r. (súvahy)	Hodnota k 31.12.2017
náklady budúcich období (381)	058	1 742

3. Vlastné zdroje krytia neobežného majetku a obežného majetku podľa položiek súvahy za bežné účtovné obdobie.

	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Prírastky (+)	Úbytky (-)	Presuny (+, -)	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Imanie a fondy		59 676			
Základné imanie z toho:					
nadačné imanie v nadácii					
vklady zakladateľov	204 473	1037 847	1082 573		159 747
prioritný majet					
Fondy tvorené podľa osobitného predpisu					
Fond reprodukcie					
Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov					
Fondy zo zisku					
Rezervný fond					
Fondy tvorené zo zisku					
Ostatné fondy					
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	0				261
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	204 473				182
Spolu	204 473	1037 847	1082 573		

Finančnými zdrojmi kancelárie Rady sú peňažné príspevky z rozpočtu Národnej banky Slovenska.

4. Opis a výška cudzích zdrojov

Druh rezervy	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba rezerv	Použitie rezerv	Zrušenie alebo zníženie rezerv	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Jednotlivé druhy krátkodobých zákonných rezerv–nevyčerpané	27 809	28 699	27 809		28 699
Dovolenky					
Mzdové náklady					
Zákonné soc. a zdravotné poistenie					
Jednotlivé druhy dlhodobých zákonných rezerv					
Zákonné rezervy spolu	27 809	28 699	27 809		28 699

Jednotlivé druhy krátkodobých ostatných rezerv				
Jednotlivé druhy dlhodobých ostatných rezerv				
Ostatné rezervy spolu				
Rezervy spolu	27 809	28 699	27 809	28 699

c) Prehľad o výške záväzkov do lehoty splatnosti

v sume 6279 € - neuhradené faktúry od dodávateľov ku dňu zostavenia účtovnej závierky

Druh záväzkov	Stav na konci bežného účtovného obdobia	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Záväzky po lehote splatnosti		
Záväzky do lehoty splatnosti so zostatkovou dobou splatnosti do jedného roka:	6 279	3 906
- z obchodného styku		
- voči zamestnancom		
- sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami		
- daňový úrad – závislá činnosť		
- daňový úrad - DPH		
Krátkodobé záväzky spolu	6 279	3 906
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti od jedného do piatich rokov vrátane		
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti viac ako päť rokov		
Dlhodobé záväzky spolu		
Krátkodobé a dlhodobé záväzky spolu	6 279	3 906

e) Tvorba a čerpanie sociálneho fondu

v priebehu účtovného obdobia sú znázornené nasledujúcom prehľade. Sociálny fond sa tvorí povinne na ťarchu nákladov. V roku 2017 bol sociálny fond vytvorený vo výške 2375 €. V roku 2017 bolo čerpanie zo sociálneho fondu vo výške 2001 €.

Sociálny fond	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Stav k prvému dňu účtovného obdobia	1842	4200
Tvorba na ťarchu nákladov	2375	2257
Tvorba zo zisku	0	0
Čerpanie	2001	4615
Stav k poslednému dňu účtovného obdobia	2216	1842

5. Prehľad o významných položkách výnosov budúcich období.

Výnosy budúcich období vo výške 159 747 € – nevyčerpaný príspevok z NBS za rok 2017.

Položky výnosov budúcich období z dôvodu	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Prírastky	Úbytky	Stav na konci bežného účtovného obdobia
bezodplatne nadobudnutého dlhodobého majetku				
dlhodobého majetku obstaraného z dotácie				
dlhodobého majetku obstaraného z finančného daru				
dotácie zo štátneho rozpočtu alebo z prostriedkov Európskej únie, v prípade KRRZ ide o transfer z Národnej banky Slovenska	204 473	1 037 847	1 082 573	159 747
dotácie z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku				
grantu				
podielu zaplatenej dane dlhodobého majetku obstaraného z podielu zaplatenej dane				

6. Finančné výnosy (úroky, kurzové zisky) ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka

Druh výnosov	číslo účtu/popis	Suma v €
Ostatné výnosy	644 / Úroky	174
	645 / Kurzové zisky	11
Spolu		185

7. Opis a vyčíslenie hodnoty významných položiek nákladov, nákladov na ostatné služby, osobitných nákladov a iných ostatných nákladov.

Druh nákladov	číslo účtu/popis	Suma v €
Náklady na činnosť	501 / Spotreba materiálu	8716
	502 / Spotreba energie	11866
Opravy	511 / Opravy	46
Služby	512 / Cestovné	21307
	513 / Reprezentačné	18521
	518 / Ostatné služby	64435
Osobné náklady	521 / Mzdové náklady	693734
	524 / Zákonné sociálne a zdravotné poistenie	229734
	527 / Zákonné sociálne náklady	31656
Dane a poplatky	538 / Ostatné dane a poplatky (koncesionárske poplatky)	223

Iné náklady na HC	545 / Kurzové straty	8
	549 / Iné ostatné náklady (bankové poplatky)	952
Odpisy	551 / Odpisy DNM a DHM	1337
Daň z príjmov	591 / Splatná daň z príjmov	35
Spolu		1 082 575

Základné pojmy

Č

Čisté bohatstvo - Rozdiel medzi aktívami a pasívami štátu. Štát vlastní nerastné bohatstvo, budovy, diaľnice, finančný majetok ale zároveň má emitované dlhopisy, implicitné záväzky a podmienené záväzky. Z dlhodobého hľadiska je najdôležitejším aktívom to, že môže zdaniť svojich občanov. Čisté bohatstvo je suma, ktorá sa získa z hodnoty celkového majetku po odrátaní všetkých záväzkov.

D

Diskusné štúdie a working papers KRRZ – predstavujú podnet na odbornú diskusiu, návrh nových metodík a prelomových konceptov, ktoré poskytujú odbornej i laickej verejnosti iný pohľad na fiškálnu politiku.

Dlhodobá udržateľnosť - stav verejných financií je vtedy dlhodobo udržateľný, ak verejný dlh bez zmien v politikách neprekročí horný limit ani v nasledujúcich desaťročiach. Inak povedané, keby sme nechali v budúcnosti platiť súčasné nastavenie zákonov, dlh sa nevymkne spod kontroly

E

EU IFIs sieť nezávislých fiškálnych inštitúcií krajín Európskej únie. KRRZ je aktívnym členom. EU IFIs Network je inštitúcia otvorená všetkým nezávislým orgánom pre daňový dohľad, ktoré pôsobia v EÚ. Poskytuje platformu na výmenu názorov, odborných znalostí a i. v oblastiach spoločného záujmu.

K

Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednost (KRRZ) vznikla ústavným zákonom č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti dňa 1.3.2012 podľa čl. 3 a čl. 14 (de facto však voľbou rady v NR SR dňa 27.6.2012). Kancelária Rady je v zmysle Čl. 3 ods. 7 ústavného právnická osoba, ktorá vykonáva úlohy spojené s odborným, organizačným, administratívnym, personálnym a technickým zabezpečením činnosti Rady pre rozpočtovú zodpovednosť. Kanceláriu Rady riadi a v jej mene vystupuje výkonný riaditeľ (štatutárny zástupca). Kancelária Rady má právnu formu neziskovej organizácie (ústredná štátna správa) a jej vlastníctvo je štátne. Činnosť Kancelárie Rady (SK NACE/OKEČ) patrí pod všeobecnú verejnú správu.

Komentáre a makrokomentáre KRRZ – prinášajú pohľad na aktuálne dianie v ekonomike, ako aj aktuálne témy v spoločnosti.

P

Panel poradcov renomovaní experti a svetoví ekonómovia z oblasti makroekonómie a verejných financií. Keďže si postavenie a úlohy RRZ vyžadujú vysokú odbornú úroveň výstupov, v decembri 2012 oslovila Rada piatich popredných svetových ekonómov s ponukou členstva v paneli poradcov RRZ. Ich úlohou je dohliadať na postupy a metodológie rady a v záujme zvyšovania kvality podrobiť výstupy RRZ externému hodnoteniu. Výber členov prebieha s dôrazom na odbornosť a skúsenosť a mal by byť zárukou vysokej úrovne publikácií RRZ.

R

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (RRZ) je nezávislý orgán monitorovania a hodnotenia vývoja hospodárenia Slovenskej republiky a hodnotenia plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti. Rada pozostáva z predsedu a ďalších dvoch členov. Vznik a pôsobnosť Rady pre rozpočtovú zodpovednosti (ďalej len RRZ) úpravuje zákon č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti, ktorý nadobudol účinnosť 1.marca 2012[3] (ústavný zákon). Prví členovia rady boli zvolení Národnou radou SR dňa 27.6.2012.

S

Správy KRRZ – základný pilier činnosti. Povinnosť ich zostavenia je daná (ústavným) zákonom, pričom ide o:

- Správa o dlhodobej udržateľnosti
- Správa o dodržiavaní plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a pravidiel rozpočtovej transparentnosti,
- Hodnotenia a stanoviská k rozpočtovým dokumentom a rozpočtovým pravidlám.

Stanoviská KRRZ – tými sa zaujíma postoj k legislatívnym návrhom predkladaným na rokovanie NR SR. Účelom je vyhodnotenie dopadov na rozpočet verejnej správy a dlhodobú udržateľnosť verejných financií. Vypracúvajú sa buď na základe žiadosti poslaneckého klubu alebo z vlastnej iniciatívy.

Štrukturálne primárne saldo - Saldo verejných financií (príjmy mínus výdavky) upravené o vplyv hospodárskeho cyklu a úrokové náklady. Tento ukazovateľ sa najčastejšie používa na hodnotenie skutočného stavu verejných financií. Ak sa ekonomike darí, deficit sa znižuje automaticky (viac daní, menej výdavkov na nezamestnaných), v recesii zase naopak. Preto

[3] Okrem ustanovení čl. 6 ods. 3 a 4, ktoré nadobudli účinnosť 1. januára 2015.

ekonómovia hľadajú odpoveď na otázku, aký by bol deficit v rovnováhe. Úrokové náklady sa vyčleňujú preto, lebo sú viac odrazom aktuálnej situácie na finančných trhoch a minulej rozpočtovej politiky vlád.

U

Ústavný limit na dlh (tzv. dlhová brzda) - od marca 2012 je účinný ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti, ktorý stanovuje limit pre výšku dlhu verejnej správy - tzv. dlhovú brzdu. Jej cieľom je pomocou sankčných a korekčných mechanizmov zamedziť nárastu dlhu Slovenska na kritické úrovne. Zákon o rozpočtovej zodpovednosti definuje päť sankčných pásiem podľa výšky dlhu, jednotlivé sankcie sa kumulujú:

50 (vrátane) – 53 % HDP: ministerstvo financií (MF SR) zasiela národnej rade (NR SR) písomné zdôvodnenie výšky dlhu vrátane návrhu opatrení na jeho zníženie

53 (vrátane) – 55 % HDP: vláda predloží na rokovanie NR SR návrh opatrení, ktorými by sa malo zabezpečiť zníženie dlhu a znížia sa platy členov vlády na úroveň predchádzajúceho roka

55 (vrátane) – 57 % HDP: MF SR viaže 3 % výdavkov aktuálneho štátneho rozpočtu, vláda a samosprávy schvaľujú rozpočty na budúci rok bez medziročného nárastu výdavkov

57 (vrátane) – 60 % HDP: vláda nesmie predložiť NR SR rozpočet verejnej správy s deficitom a samosprávy sú povinné schváliť tiež iba vyrovnaný, prípadne prebytkový rozpočet

60 % HDP a viac: vláda SR požiada národnú radu o vyslovenie dôvery

Do konca rozpočtového roka 2017 platia sankcie pre pásmo 50 až 60 % HDP. Počnúc rozpočtovým rokom 2018 až do konca rozpočtového roka 2027 sa hranice posúvajú 1 percentuálny bod dole k úrovni 40-50 % HDP.

Ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti - Indikátor, ktorý hľadá odpoveď na otázku, o koľko by bolo treba zvýšiť od dnes dane alebo znížiť výdavky permanentne, aby bol verejný dlh udržateľný v dlhodobom horizonte.

Vydavateľ:
Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava

Editor:
Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť
Sekretariát KRRZ
sekretariat@rrz.sk

Grafický dizajn:
h24 CREATIVE STUDIO s.r.o.

© Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, 2018
www.rozpoctovarada.sk

RRZ
RADA PRE ROZPOČTOVÚ ZODPOVEDNOSŤ

Kontaktné údaje RRZ:
Rada pre rozpočtovú zodpovednosť
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava

Telefón: 02/5787 4959
Email: sekretariat@rrz.sk

www.rozpoctovarada.sk

Kontaktné údaje KRRZ:
Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava

IČO: 42263051
DIČ: 2023552652
IČ DPH: SK2023552652

Telefón: 02/5787 4959
Email: sekretariat@rrz.sk

www.rozpoctovarada.sk